

การปลูกอ้อยคั้นน้ำสดและการแปรรูปจำหน่ายในชุมชน

ถอดบทเรียนจาก นายชายแดน แก้วกลม
หมอดินอาสาประจำอำเภอพบพระ จังหวัดตาก

ลักษณะพื้นที่

พื้นที่ทำการเกษตรเป็นชุดดินบ้านจ้อง (Bg)
ปัญหาคือ เนื้อดินเป็นดินเหนียวจัด
ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด
(pH 4.5-5.5) ความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ
และเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำในฤดูเพาะปลูก

การดำเนินการ

ปลูกอ้อย 2 สายพันธุ์ ได้แก่ พันธุ์สุพรรณบุรี 50
และพันธุ์สิงคโปร์ ซึ่งมีความแตกต่างกัน
เรื่องความหวาน สุพรรณบุรี 50 หวานแหลม
สิงคโปร์หวานจัดแต่มีกลิ่นหอม จึงได้นำอ้อยทั้ง
2 สายพันธุ์มาแปรรูปผสมผสานกันเพื่อให้มี
รสชาติความหวานที่ลงตัว

วิธีการปลูกอ้อยคั้นน้ำ

1. ปลูกโดยใช้ท่อนพันธุ์ที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 6 เดือน ตัดเป็นท่อน
2. นำท่อนพันธุ์แชลงในน้ำผสมกับน้ำหมักชีวภาพ สารเร่ง ชูปเปอร์ พด.2 อัตราส่วน 1/100 แชไว้ 1 คืน เพื่อกระตุ้นการงอกของรากอ่อนและตายอด
3. นำท่อนพันธุ์จากข้อ 2 ใส่ในกระสอบ มัดปาก และตั้งทิ้งไว้ในที่ร่ม 1 วัน ตายอดจะอมน้ำและแทงออกมา จึงสามารถนำไปปลูกได้
4. การเตรียมดินก่อนปลูก จะขุดเป็นร่อง ร่องกันหลุมด้วยปุ๋ยหมักจากสารเร่งชูปเปอร์ พด.1 (ภาคต้นอ้อยที่คั้นน้ำออกเศษใบอ้อย เศษวัชพืชที่กำจัดจากแปลง และมูลสัตว์) ในอัตราเฉลี่ย 3-5 กิโลกรัม และปล่อยน้ำเข้า ให้ดินชื้นแฉะ นำท่อนพันธุ์วางลงในหลุมปลูก โดยให้ตายอดอยู่ด้านข้าง กดท่อนพันธุ์ลงให้จมดินครึ่งหนึ่งของลำ และนำฟางมากลบทับหลุมปลูก เพื่อไม่ให้โดนแสงแดดมากเกินไปและป้องกันการระเหยของน้ำในดิน
5. ขั้นตอนการดูแล รดน้ำตามสภาพความชื้น ให้น้ำแบบระบบสปริงเกอร์เฉลี่ย 3 วัน/ครั้ง
6. ให้น้ำหมักชีวภาพสารเร่งชูปเปอร์ พด.2 สัปดาห์ละ 1 ครั้ง อัตราส่วนน้ำ 200 ลิตร/น้ำหมักชีวภาพ 1 ลิตร ปล่อยเข้าระบบน้ำแบบสปริงเกอร์
7. เมื่อต้นอ้อยอายุ 1 เดือน ใส่ปุ๋ยหมักฯ บริเวณโคนต้น 2 กำมือ/หลุม ให้น้ำและน้ำหมักชีวภาพตามปกติ
8. เมื่อต้นอ้อยอายุ 2 เดือนครึ่ง ทำการกำจัดวัชพืชและพูนโคนต้น
9. เมื่อต้นอ้อยอายุ 3 เดือน ทำการแกะใบแก่ที่อ้าออกมาคลุมโคนต้น เนื่องจากใบแก่ที่อ้าอยู่ จะมีมดดำไปอาศัยและมีผีเสื้อกลางคืนมาเจาะลำต้นเพื่อวางไข่ พร้อมทั้งใช้น้ำหมักควบคุมแมลงศัตรูพืช จากสารเร่งชูปเปอร์ พด.7 ฉีดพ่นร่วมด้วย
10. ขั้นตอนการเก็บเกี่ยว เมื่อต้นอ้อยอายุ 8 เดือน ขั้วปล้องประมาณ 21 ขั้วปล้อง มีความหวาน 15-18 บริกซ์ เก็บเกี่ยวโดยการตัดให้เหลือ 1-2 ตา ก่อนตัดดิน เพื่อให้เจริญเป็นต้นในรุ่นที่ 2
11. การแปรรูปผลผลิต อ้อยคั้นน้ำสด ตัดอ้อยช่วงเย็น และล้างให้สะอาด ปอกเปลือกออก เนื่องจากเปลือกจะทำให้ น้ำอ้อยมีกลิ่น และทำการคั้นน้ำสดในช่วงเช้าของอีกวัน โดยใช้เครื่องหีบอ้อยจากพลังงานไฟฟ้า
12. การจำหน่าย จัดส่งร้านค้าภายในชุมชน มีรายได้เฉลี่ยวันละ 2,000-3,000 บาท มีบริการจัดส่งผ่านแอปพลิเคชัน มีรายได้เฉลี่ยประมาณ 30,000 บาท/สัปดาห์/เดือน แต่ในสถานการณ์การระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 จัดจำหน่ายเฉพาะในชุมชนเท่านั้น
13. ในการดูแลอ้อยต่อในปีที่ 2 ดูแลเหมือนในช่วงปีแรก

การปลูกอ้อย

สามารถปลูกครั้งเดียวและได้ผลผลิตอย่างต่อเนื่อง มีเพียงการปรับปรุงบำรุงดินให้ต้นอ้อยเจริญเติบโต สามารถลดต้นทุนค่าท่อนพันธุ์ลงรวมทั้งสามารถจำหน่ายท่อนพันธุ์ให้ผู้สนใจนำไปปลูกได้ ถือว่าเป็นการเพิ่มรายได้อีกทาง

